

Tre former for medudvikling til at kvalificere din undervisning

.....

Graden af inddragelse er forskellig i de forskellige former for medudvikling. Ved samskabelse er der et tæt og kontinuerligt parløb fra idé til drift. Ved redesign er man som medudvikler udelukkende inddraget i test af eksisterende forløb, og forløbet 'bor' hos museumsunderviseren. Ved ekspertinddragelse er ekspertens vigtigst i starten, men her kan der som i samskabelse laves et tæt parløb i hele udviklingsfasen, hvis man har midler og mulighed for det.

Samskabelse

Elever og lærere udvikler på lige fod med museumsunderviserne gennem en fælles idéudveksling, hvor forløbets indhold og form identificeres i de fælles møder mellem elever, lærere og museumsunderviser.

Redesign

Forløbet er udviklet af museet, men testes, justeres og kvalificeres i samarbejde med elever og lærere. Det kan være et undervisningsforløb, der skal justeres i forhold til læreplaner, genstande eller udstillingsrum.

Ekspertinddragelse

Her inddrages eksterne fag-faglighed, som giver nye og anderledes blikke på sted og samlinger. Eksperten er konsulent for museumsunderviseren og hjælper med at kvalificere indhold og klæde underviseren fagligt på. Eksperten er med før, og måske også under, arbejdet med at udvikle forløbet.

Samskabelse

.....

Denne form for medudvikling giver mulighed for at afprøve idéer til indhold, arbejdsmåder og aktiviteter til et forløb, man ønsker at udvikle. Formålet kan være at få indsigt i en målgruppe, man ikke er så fortrolig med, som f.eks. daginstitutioner, eller det kan være, at man skal udvikle undervisning for første gang. Afsættet kan være rum, udstillinger, genstande eller tematikker, man ikke før har udviklet tilbud i.

Opgaven er her at udvikle et helt nyt undervisningsforløb fra bunden, hvor elever og lærere inviteres ind så tidligt i processen, at der kun er skitser og idéer på bordet.

Råd

Denne form for medudvikling kræver en del arbejde, da samarbejdet skal etableres, planlægges og rammesættes, og der skal følges op. Det er en fordel, at der er to personer fra museet med, så den ene kan observere det, der sker. Samtidig er det også en gevinst efterfølgende, da man er to om at vende det oplevede.

Eksempel

lånt fra Glyptoteket

"Vi har en masse dyreskulpturer på Glyptoteket – er det et interessant tema for børnehavebørn og pædagoger?"

Vi kender ikke målgruppen, hvad er det vigtigt at være opmærksom på? I udviklingen blev forskellige genstande og idéer præsenteret og afprøvet sammen med børnene, alt imens vi fik svar på en masse spørgsmål.

Dyr som tema – hvordan reagerer de små børn på dem?

Skulpturen som genstand – hvordan forholder børnene sig til en skulptur?

Guitar – kan man synge med dem – hvad kan sang?

Gulvet – kan man bruge gulvet på Glyptoteket til opdagelse/leg/aktivitet?

Vi gennemførte ikke et forløb, men testede forskellige elementer. Det vigtigste var at se, hvordan børnene reagerede på de forskellige elementer, når de blev sat i spil. I denne del af processen er der en åbenhed gennem improvisation, hvor nysgerrighed og det undersøgende er drivende. Først efterfølgende bliver observationerne analyseret.

Som det første besøgte vi en børnehave, hvor den lille gips-skulptur, vi havde med, gav os den første vigtige erfaring: Børnenes sprog og vores sprog var forskelligt. En skulptur var ikke et ord, de forstod, for dem var det en statue. De var mest af alt interesserede i at kramme den og lege med den. En anden erfaring var, at børnene ikke var interesserede i at tale om tid, det var det sanselige møde – det, de kunne se og gøre med skulpturen, og det, der skete her og nu. Børnene ville bare kramme, æ, kysse og røre ved den.

På den måde fik vi på forskellig vis indblik i, hvordan denne aldersgruppe agerede i forhold til de elementer, vi satte i spil.

Vi talte efterfølgende med pædagogerne, og de hjalp os med at reducere. Resultatet blev to forløb for daginstitutioner: Morgengymnastik og Dyresafari. De gennemgående pædagogiske tilgange er fortællinger og leg – ingen fakta, men digtning, sang, bevægelse, musik og tegning, hvor vi sætter rammen for børnenes deltagelse, som vi har særlig opmærksomhed på at følge og gribe."

Foreslag til proces

.....

Redesign

.....

I denne form for medudvikling afprøver man et undervisningsforløb, der er velafprøvet og gennemført flere gange, men trænger til justering. Det kan enten være, fordi der er dele af forløbet, der ikke helt fungerer, eller det trænger til en opdatering i forhold til mål, genstande, ny pædagogisk profil eller andet.

Råd

Denne form for medudvikling er ikke så ressourcekrævende som samskabelse, men kræver, at der etableres nogle gode rammer for dem, der inviteres til at medudvikle. For at få lærere til at deltage med deres klasse skal der arbejdes med de gode rammer. Man skal give medudviklerne noget ekstra. Det kan bl.a. være, at deltagelsen er gratis, at de får en tur bag om kulisserne på museet eller noget andet, som de normalt ikke får.

Gør opmærksom på, at det ikke er elever og lærere, der skal testes, men at det er undervisningen, der skal testes. I nogle sammenhænge kan det give mening, hvis man f.eks. kalder eleverne og lærerne for medudviklere; så ved de allerede i invitationen, hvad deres rolle er.

Gør feedback fra elever og lærer enkel, f.eks. ved brug af en metode som "To stjerner og et ønske", der sætter fokus på potentialerne (Hvis du skulle give forløbet to stjerner og et ønske, hvad ville det så være?).

Eksempel

lånt fra Glyptoteket

"Vi har et godt mellemtrinforløb, som er populært, men som i realiteten ikke giver mening, fordi det ikke kobler sig direkte til vores genstandsfelt, men i stedet kobler sig til et kanonpunkt for historiefaget, nemlig Tutankhamon. På Glyptoteket har vi en ægyptisk samling i verdensklasse, men historien om Tutankhamon er ikke en, som vi kan underbygge med konkrete værksteder.

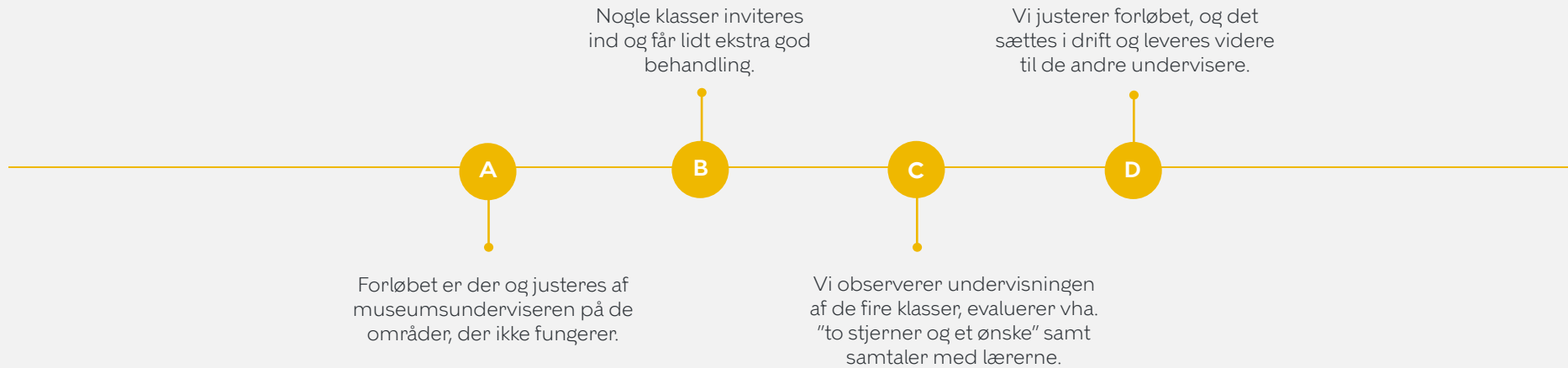
Vi ændrer derfor forløbets fokus og fag. Vi vælger at genbruge de elementer fra det gamle forløb, som stadigvæk giver mening, og som vi ved virker i mødet med eleverne. Museumsunderviseren justerer forløbet og inviterer testklasser ind.

I testen har vi fokus på, hvordan undervisningen kobler sig til genstandsfeltet, dvs. er bygget op om aktiviteter i tilknytning til genstande på museet i stedet for oplæg, der er løsrevet fra den fysiske kontekst. Undersøgelser på egen hånd bliver lagt ind, ligesom tegning og kropslige aktiviteter fylder mere.

Eleverne er ikke medudviklere i forløbets grundelementer, men afprøver de nye justeringer, for der er tilstrækkelig viden og erfaringer med forløbet til, at det kan justeres af museets undervisere. Eleverne er på den måde med til at bekræfte forløbet – og pege på småjusteringer."

Foreslag til proces

.....

Ekspertinddragelse

.....

Denne form for medudvikling anvendes, når der skal udvikles på indholdet til et undervisningsforløb, som museet ikke har tilstrækkelig viden om og/eller erfaring med. Her inddrages eksperter, der ved noget særligt om emnet eller har en særlig erfaring med målgruppen og undervisning i netop dette emne. Eksperternes viden er særlig vigtig i starten, da det er deres blik og viden, undervisningsforløbet udvikles ud fra.

Råd

Ekspertbistand udefra kan koste penge. Afklar priser inden start, og søg evt. midler til at dække udgiften. Lav eventuelt aftale om at betale gennem sparring den modsatte vej, hvis det er en mulighed.

Ekspertyper kan også være fra eget hus, f.eks. en arkæolog, arkivar eller kunsthistoriker. Ekspertviden kan også være viden, der er beskrevet i artikler eller lign., som man trækker på i udviklingen.

Eksempel

lånt fra Glyptoteket

“Vi var interesserede i at udvikle et skulpturforløb for udskolingselever, der ikke handlede om stilhistorie og kunstnerbiografi, men i stedet tilbyder nye blikke på krop og giver eleverne forudsætninger for at kunne bruge skulpturen til dialoger om kropsopfattelser, relationer og følelser. Vi ønskede også at udvikle et forløb, der var relevant i forhold til udskolingselevens livsverden. Vores nysgerrighed var især rettet mod at finde nye blikke på og nye måder at arbejde med emnerne: Krop, Relationer og følelser, Køn og seksualitet, Intime rum. Alt sammen i relation til skulpturen, som vi på museet har en omfattende samling af.

Vi var usikre på, hvordan vi skulle åbne disse emner på gode måder, og formulerede en række spørgsmål, som vi gerne ville blive klogere på. Det var f.eks.: Hvilke ord, grænser for intimitet og deltagelsesformer er mulige for målgruppen? Og har eleverne overhovedet lyst til at diskutere disse emner med os/hinanden? Hvordan arbejder elever og lærere med disse emner i skolen? Giver det overhovedet mening at undersøge på et kunstmuseum?

Til at hjælpe os med at blive klogere på disse spørgsmål holdt vi et møde med to konsulenter fra Sex & Samfund, hvor vi diskuterede ovenstående spørgsmål, konkrete værker samt muligheder i undervisningen. De hjalp os med at skære konceptet til samt give gode råd til, hvordan vi kunne se forløbet i relation til emnet Sundheds- og seksualundervisning og familieundervisning. Det har resulteret i forløbet “At tale med kroppen – skulpturdialog om krop, følelser og relationer” til udskolingselever. Fokus er på krop og relationer, men på opfordring af Sex & Samfund diskuteres vi også samtykke og grænser i mødet med skulpturerne.”

Foreslag til proces

.....

